

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

TÜRKİYE'NİN YENİ YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

BURÇİN KABAKCI – MUSTAFA AKGÖL

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA
Eylül, 2020
www.kto.org.tr

Kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesi, üretim ve istihdamın artırılması, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma – geliştirme içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımların özendirilmesi, uluslararası doğrudan yatırımların artırılması, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesidir. Bu amaca bağlı olarak Yatırım Teşvik Sistemi; genel, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımların teşviki uygulamalarından oluşmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti hem sıfırdan yatırım hem de genişleme yatırımı projeleri için başlangıç maliyetlerinin en aza indirilmesi ve yatırım getirilerinin hızlandırmasını destekleyen kapsamlı bir yatırım teşvik programı sunmaktadır.

Bu teşvikler aynı zamanda teknoloji transferi ve ekonomik kalkınma için önemli alanlar olarak sınıflandırılan öncelikli sektörlerdeki projeler için de uyarlanabilmektedir. Türkiye Cumhuriyeti yatırımcılara; Ar-Ge ve İnovasyon projeleri ve ilave istihdam için sunduğu destek programlarının yanı sıra ihracatçılara çeşitli hibeler, teşvikler ve krediler yoluyla da destek olmaktadır.

Bölgesel Teşvik Uygulamasında desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiş ve illerin gelişmişlik seviyelerine göre teşvik araçlarının sağladığı yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır. Bu çerçevede, hangi illerde hangi yatırım konularının bölgesel desteklerden yararlanabileceği, yapılacak asgari sabit yatırım tutarları ve/veya kapasiteleri belirlenmiştir. Türkiye 6. Bölgeye ayrılmış olup TRA2 Bölgesinin tüm illeri sektör ayırımının olmadığı ve desteklerin en yoğun uygulandığı 6. Bölgede yer almaktadır.

Bölgesel Yatırım Teşvik Uygulamaları:

- **KDV İstisnası:** Satın alınacak makine ve teçhizat için KDV ödenmemektedir.
- **Gümrük Vergisi Muafiyeti:** Yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizat için gümrük vergisi ödenmemektedir.
- **Kurumlar Vergisi İndirimi:** Kurumlar vergisi indirimli olarak ödenmektedir.
- **Sosyal Sigortalar Prim Desteği (İşveren Payı):** İstihdam için hesaplanan sosyal sigorta primi işveren payı devlet tarafından karşılanmaktadır.
- **Sosyal Sigortalar Prim Desteği (Çalışan Payı):** İstihdam için yasal asgari ücret tutarı üzerinden hesaplanan sosyal sigorta primi çalışan payı devlet tarafından karşılanmaktadır.

TÜRKİYE'NİN YENİ YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

- **Gelir Vergisi Stopajı Desteği:** İstihdam için belirlenen gelir vergisi ödenmemektedir.
- **Faiz Oranı Desteği:** Çekilen krediye ilişkin ödenecek faizin belirli bir kısmı devlet tarafından karşılanmaktadır.
- **Arazi Tahsisi:** Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde arazi bulunabilirliğine bağlı olarak yatırım arazisi tahsis edilmektedir.
- **KDV İadesi:** Bina-inşaat harcamalarında KDV iadesi sağlanmaktadır.
- **Emlak Vergisi Muafiyeti:** Arazi ve bina için emlak vergisi ödenmemektedir.

Cumhurbaşkanlığı kararı ile teşvik sisteminde ilçe bazında sınıflama ve teşviklerin tasarlanması için önemli bir adım atılmıştır. Resmi Gazete'de yayımlanan karar göre, 53 ilin ilçeleri teşvikten yararlanmıştır. Bulunduğu ilin bir alt grubunda teşvik uygulanacak ilçeler seçilirken, buldukları ilin gelişmişlik düzeyinin altında olan ilçeler seçilmiştir. Seçilen ilçelerin OSB'lerine yatırım yapıldığında, iki alt bölge teşvikinden yararlanılacaktır. Aynı zamanda, en yüksek teşvikten yararlanan 6. Bölgedeki iller, alt bölge olmadığı için kapsam dışında kalmıştır.

Çalışma 60'ın üzerinde kriterle yapılan ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi baz alınarak gerçekleştirilmiştir.

TÜRKİYE'NİN YENİ YATIRIM TEŞVİK HARİTASI

Mevcut durumda Konya 2. Bölgede yer almasına rağmen, yukarıdaki 19 ilçede yapılacak yatırımlar için 3. Bölge teşviklerinden yararlanılacak olup eğer ilçelerin OSB'lerine yatırım yapılırsa 4. Bölge teşviklerinden yararlanılabilecektir.

21 Ağustos 2020 günlü Resmi Gazetede yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı (2846) ile ilinin ait olduğu teşvik grubundan bir alt grupta teşvik uygulanacak ilçeler şöyle:

Ankara	Çamlıdere, Bala, Haymana
Adana	Yumurtalık, İmamoglu, Karataş, Karaisalı, Tufanbeyli, Aladağ, Feke, Saimbeyli
Afyonkarahisar	Kızılören, İhsaniye, Bayat, Sinanpaşa, Hocalar, Çobanlar
Aksaray	Ortaköy, Sarıyahşi, Eskil, Ağaçören, Güzelyurt, Gülağaç
Amasya	Göynücek, Hamamözü
Antalya	Gündoğmuş
Aydın	Kuyucak, Germencik, Karacasu, Sultanhisar, Köşk, Buharkent, Yenipazar, İncirliova, Bozdoğan, Koçarlı, Karpuzlu
Balıkesir	Savaştepe, Dursunbey, Sındırgı, Havran, Kepsut, İvrindi, Balya
Bartın	Kurucaşile
Bilecik	Gölpazarı, İnhisar, Yenipazar
Bolu	Yeniçağa, Mudurnu, Göynük, Seben, Kıbrısçık, Dörtdivan
Burdur	Kemer, Ağlasun, Çavdır, Çeltikçi, Yeşilova, Altınyayla
Bursa	Harmancık, Keles, Büyükorhan
Çanakkale	Bayramiç, Yenice
Çankırı	Bayramören
Çorum	Ortaköy, Boğazkale, Uğurludağ, Mecitözü, Bayat, Laçın,
Denizli	Babadağ, Kale, Beyağaç, Baklan, Güney, Çameli
Düzce	Çilimli, Kaynaşlı, Cumayeri, Gölyaka, Yiğilca
Edirne	Enez, İpsala, Meriç, Lalapaşa
Elazığ	Kovancılar, Karakocan, Alacakaya, Maden, Palu, Baskil, Sivrice, Ancak
Erzincan	Otlukbeli, Tercan, Çayırlı
Erzurum	Horasan, Hınıs, Şenkaya, Çat, Köprüköy, Tekman, Karaçoban, Karayazı
Eskişehir	Alpu, Günyüzü, Han
Gaziantep	Nizip, İslahiye, Oğuzeli, Nurdağı, Karkamış, Araban, Yavuzeli
Hatay	Arsuz, Reyhanlı, Yayladağı, Hassa, Kumlu, Altınözü
İsparta	Şarkikaraağaç, Aksu, Gelendost, Sütçüler
İzmir	Bayındır, Beydağ, Kiraz
Karabük	Eskipazar, Yenice, Ovacık, Eflani
Karaman	Kazımkarabekir, Başyayla, Sanveliler, Ayrancı
Kastamonu	Daday, Cide, İhsangazi, Hanönü, Azdavay, Pınarbaşı, Şenpazar, Doğanıyurt
Kayseri	İncesu, Felahiye, Yahyalı, Bünyan, Yeşilhisar, Pınarbaşı, Sarioğlan, Tomarza, Sarız, Akkışla

Kırıkkale	Karakeçili, Delice, Keskin, Sulakyurt, Balışeyh, Çelebi
Kırklareli	Demirköy, Pehlivan köyü, Kofçaz
Kırşehir	Akpınar, Çiçekdağı, Boztepe, Akçakent
Kilis	Musabeyli, Polateli, Kulu
Konya	Sarayönü, Hadim, Taşkent, Güneysınır, Hüyük, Kadınhanı, Doğanhisar, Tuzlukçu, Yalıhtiyük, Bozkır, Derebucak, Altınekin, Çeltik, Yunak, Derbent, Halkapınar, Emirgazi, Ahırlı
Kütahya	Domaniç, Hisarcık, Şaphane , Pazarlar, Dumlupınar, Altıntaş, Çavdarhisar, Aslanapa
Malatya	Hekimhan, Doğanşehir, Akçadağ, Yazıhan, Doğan yol, Arguvan, Kulu nca, Kale, Pütürge
Manisa	Saruhanlı, Köprübaşı, Ahmetli, Göl marmara, Selendi
Mersin	Aydıncık, Muğ, Gülnar
Muğla	Seydikemer
Nevşehir	Derinkuyu, Acıgöl
Niğde	Altınhisar, Çiftlik
Osmaniye	Sumbas
Rize	Hemşin, Güneysu, İyidere, Dere pazarı, İkizdere, Kalkandere, Çamlıhemşin
Sakarya	Kaynarca, Ferizli, Karapürçek, Taraklı
Samsun	Kavak, Havza, Alacamba, Yakakent, Vezirköprü, Salıpazarı, Asarcık, Ayvacık
Sinop	Dikmen
Sivas	Akıncılar, Zara, Gölova, Kangal. Ulaş, Altınyayla, Hafik,, Yıldızeli, Koyulhisar
Trabzon	Çarşıbaşı, Araklı, Şal pazarı, Demek pazarı, Tonya, Köprübaşı, Hayrat, Düzköy
Uşak	Banaz, Karahallı, Sivaslı
Yozgat	Aydıncık
Zonguldak	Kilimli, Gökçe bey

İlçe Bazlı Teşvik Sistemine göre Konya’da bir alt teşvik gurubundan faydalanabilecek ilçeler şunlardır; Ahırlı, Altınekin, Bozkır, Çeltik, Derebucak, Derbent, Doğanhisar, Emirgazi, Güneysınır, Hadim, Halkapınar, Hüyük, Kadınhanı, Kulu, Sarayönü, Taşkent, Tuzlukçu, Yalıhtiyük, Yunak.

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

TÜRKİYE’NİN YENİ YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

